

”Kuinka kestävä satamasi on” - esiselvityksen täyttäminen

Esiselvitys koostuu lyhyestä **”KUINKA KESTÄVÄ SATAMASI ON?”** -Word dokumentista, joka on pikatesti sataman nykyisestä energianhallintatilanteesta. Kun olet vastannut seitsemään energiaan liittyvään kysymykseen, sinulla pitäisi olla selvyys siitä, *”Tarvitseeko meidän laatia energiaselvitys vai ei?”*

Tämä esiselvitys on tavallaan testi, joka osoittaa, kuinka ”vihreä” tai ”kestävä” satama on. Testin kysymykset perustuvat kriteereihin, jotka ovat yhteisiä vihreille, kestäville ja energiatehokkaille satamille. Näitä kriteerejä ovat muun muassa seuraavat:

- energian mittausjärjestelmien käyttö satamassa,
- sataman energiaohjelman kehitystaso,
- kansainvälisten energia- tai ympäristöstandardien noudattaminen,
- ympäristöasiantuntijoiden hyödyntäminen sataman toiminnassa,
- energiatehokkuustoimenpiteiden ja/tai uusiutuvan energian hyödyntäminen satamassa, ja
- pyrkimys saavuttaa EU 2030 -energiatavoitteita.

Satamat arvioivat selvityksessä, kuinka hyvin heidän nykyinen toimintansa vastaa näitä kriteereitä, ja annettujen vastausten pohjalta käy selväksi sataman tämänhetkinen tilanne. Se voi olla joko ”kehityksen arvoinen”, ”matkalla kestävyteen” tai ”yksi johtavista kestävästä ja energiatehokkaista satamista”. Jokaisella näillä kategorialla on oma kuvauksensa ja yleisen tason suositukset jatkotoimenpiteistä, joilla toimintaa voisi parantaa. Jos satama saa selvityksestä viidestä seitsemään positiivista vastausta, niin tällöin satama kuuluu jo parhaimpaan kategoriaan ja toimii jo esimerkillisesti edelläkävijänä seuraten green ports -strategioita. Selvitys ei esitä tällöin satamalle konkreettisia parannuskohteita, mutta satamalla voi toki olla pieniä kehitystoimenpiteitä, jotka on syytä lisätä osaksi sataman toimintasuunnitelmaa.

Jos satama saa kolmesta neljään positiivista vastausta, luetaan se keskimmäisen kategorian satamaksi, joka on jo ”matkalla kestävyteen”. Tällöin kehittämisen jatkotoimenpiteet ja EVISA-työkalujen soveltaminen ovat vapaaehtoisia. Energiaselvityksen avulla voidaan saada tietoa mahdollisista parannuksista, joita voitaisiin soveltaa sataman toimintaan, ja tuoda esille aiemmin vähemmälle huomiolle jääneitä haasteita, joista varsinkaan sataman hallinto ei ole ollut tietoinen. Selvityksen tekoa ei kuitenkaan edellytetä, jos satamassa on toteutettu jo

jonkinlaisia energia-auditointeja, sillä nämä laajennetut energia-auditoinnit sisältävät yleensä ne ongelmat, joita EVISA:n energiakatselmuksessa käsitellään.

Jos satama saa selvityksestä ainoastaan yksi tai kaksi positiivista vastausta, niin tällöin jatkotoimenpiteet ja EVISA-työkalujen käyttäminen ovat suositeltavia. EVISA:n energiakatselmus on ensimmäinen tärkeä askel matkalla kohti kestävyyttä, jonka perusteella käy selväksi satamien nykyinen energiatilanne. Satamavastaavat saavat myös vastauksen siihen, ”Minkä takia me haluamme tehdä energiakatselmuksen satamassamme?”